

DE
NATIONALE
ASSEMBLÉE

— VRIJHEIT • RECHT • ACHTERKOMST —

Februari 2018

Verslag “Dialogue on Disaster Risk Reduction”, Panama City/ Panama

Opgemaakt voor:
drs. Jennifer Simons
drs. D. Sharman
drs. C. Waterberg

Session 1: Basic concepts of disaster risk reduction and climate change adaptation

Pilar Moraga

In this session, the main concepts and actors related to the disaster risk reduction agenda will be explained, as well as the overlaps and differences with climate change adaptation activities.

Kort verslag:

Na Parijs, is de internationale gemeenschap voor het eerst in zo'n grote mate met klimaatverandering bezig geweest en hebben landen zich gecommitteerd aan actiepunten, die ze zullen ondernemen om emissie te verminderen. 146 landen moesten vorig jaar hun INDC (Intended Nationally Determined Contributions) presenteren. Van de 146 landen, dat zijn 42 ontwikkelde landen en 104 ontwikkelingslanden, hebben 70 % onvoorwaardelijke toezeggingen gedaan. Vijftig landen hebben acties aangegeven, die zij zullen uitvoeren indien ze daarvoor internationale ondersteuning en financiering krijgen.

Door klimaatverandering neemt het risico op rampen toe. De natuurrampen die tussen 2000 en 2012 genoteerd zijn, hebben ongeveer een bedrag van **1.7 miljard usd aan schade gekost, 2.9 miljard mensen zijn getroffen door deze rampen en 1.2 miljoen zijn gedood**. De relatie met het onderwerp van disaster risk reduction, is dus dat het tegengaan van klimaatverandering op zich toekomstige rampen zou kunnen voorkomen, maar ook de adaptatie aan klimaatverandering heeft overlappingsen met preventie van rampen en bestrijding van de negatieve gevolgen daarvan.

De rol van het parlement wordt besproken.

Wetgeving is van groot belang om nationaal de adaptatie en mitigatie te integreren, maar ook in verband met internationale samenwerking op het gebied van klimaatverandering is wetgeving noodzakelijk. **Tot nu toe zijn er 15 landen met wetgeving inzake klimaatverandering, waarvan 7 Latijns - Amerikaanse landen. Verder zijn er 13 landen, die zich hebben gecommitteerd aan een wet op klimaatverandering, waaronder twee Latijns - Amerikaanse landen.**

Bijdrage Suriname:

Voorzitter Simons: De risico's die Suriname heeft op rampen zijn vooral gestegen door klimaatverandering. We hadden in het verleden een laag risico op de gebruikelijke natuurrampen, maar in de laatste jaren zijn we onder andere geconfronteerd met overstromingen door ongewone regenval en krachtige winden, waardoor mensen hun daken verliezen. Parlementen hebben zeker een rol, want er is wetgeving nodig om de coördinatie van rampenbestrijding en de instelling van een rampenfonds te regelen. Het hebben van een rampenfonds is voor onze, over het algemeen zwakke economieën, van groot belang. Uit zo een fonds kan onder andere worden geput, wanneer de overheid mensen moet ondersteunen van wie de woning is beschadigd, zodat de financiële gevolgen voor het land kunnen worden opgevangen.

Lid Waterberg: Alhoewel Suriname formeel nog niet beschikt over een wet die handelt over rampen en hoe hun negatieve impact te verkleinen, hebben we reeds een orgaan (NCCR) in place om bij rampen direct op te treden. Dit orgaan schiet slachtoffers te hulp en zorgt samen met andere actoren ervoor, dat het risico op ziekte-uitbraak wordt verkleind. De rampen die we de laatste jaren in Suriname zien, zijn gerelateerd aan klimaatverandering m.n. overstromingen van laag gelegen nederzettingen vooral langs de oevers van de rivieren. Mede door ondersteuning van ons bedrijfsleven en de internationale organisaties hebben we tot nu toe het hoofd kunnen bieden aan deze rampen, waarvoor onze welgemene dank.

We zien dat de overstromingen van de laag gelegen nederzettingen nu i.p.v. om de tien of twintig jaren nu haast jaarlijks plaatsvinden. Het beleid van de regering is daarom één van het ontwikkelen van centra (in deze gaat het om Atjoni, Stoelmanseiland, Apoera en Snesi kondre) op hoger gelegen gebieden met alle faciliteiten. De bedoeling is om de dorpelingen op een zachte manier te stimuleren te verhuizen naar hoger gelegen gebieden, om zo de negatieve gevolgen van deze overstromingen op have en goed te verkleinen.

Session 2: The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030

Raúl Salazar

*This session will present the goals, objectives, priorities for action and principles established by the Sendai framework for Disaster Risk Reduction, as well as their relationship with the objectives of the sustainable development agenda and climate change adaptation. **Participants will then consider how national parliaments can support the integration of disaster risk reduction measures in consultations, legislative actions, budgets and monitoring.***

Kort verslag:

De impact van rampen op de economie neemt nog steeds toe. De statistieken van de regio zijn voor de afgelopen jaren op een rij gezet en er is ook economisch geëvalueerd. Ook is er een goede indruk van de kosten, die rampen met zich meebrengen. Het is belangrijk ook **zogenaamde kleine rampen niet uit het oog te verliezen**. Vooral als ze vaak voorkomen, kunnen zij een negatieve impact hebben. Naast natuurrampen moeten we ons bewust zijn van ecologische, technologische, biologische en andere door de mens veroorzaakte bedreigingen.

Bij de bespreking van de impact van rampen moet zowel het verleden als de toekomst worden besproken, zodat kan worden vastgesteld hoe het risico zal worden beheerst en met welke risico's bij de planning voor de toekomst rekening moet worden gehouden, voor elke doelgroep en elke regio. Daarbij is het bewustzijn van de gemeenschap van belang. Als we kijken naar de statistieken van de verschillende rampen binnen de regio, zien wij verschil van land tot land. In het ene land zijn er meer doden en in andere meer materiële - en economische schade. Dit wordt door het karakter van de ramp beïnvloed, maar ook in belangrijke mate door de wijze waarop landen zijn voorbereid om rampen te weerstaan door maatregelen die gericht zijn op het verkleinen van levensgevaar.

"Sendai Framework" is er om de overschakeling te maken van een rampenbeheer programma naar een rampenrisico beheerprogramma.

Daarbij gaat het om een preventieve aanpak van vermindering van het rampenrisico gericht op mensen. De primaire verantwoordelijkheid voor de vermindering van rampenrisico's ligt bij de staten, maar er is een gedeelde verantwoordelijkheid met relevante actoren in de private sector en de gemeenschapsorganisaties.

Er zijn 4 levels van "the Sendai Framework" als we kijken naar de rol van de relevante actoren en de internationale samenwerking.

Prioriteiten voor het ondernemen van acties zie documentatie voor details:

1. Het begrijpen van de risico's op rampen
2. Het versterken van de beheersing van risico's op rampen en de gevolgen daarvan
3. Het investeren in de vermindering van het risico op rampen
4. De verbetering van de rampenparaatheid voor een effectieve respons en het principe om na de ramp weer op te bouwen.

Enkele internationale doelen zijn vermindering van rampensterfte, economisch verlies, schade aan kritische infrastructuur en verstoring van basisdiensten zoals medische hulp. Tegelijkertijd wordt gestreefd naar toename van het aantal landen, dat een goed rampenbeheersingsprogramma heeft, internationale samenwerking en toegang tot waarschuwingssystemen.

De rol van de parlementariërs in de implementatie van de "Sendai Framework" is hun bijdrage aan de ontwikkeling en versterking van relevante wetgeving, het beoordelen van de acties van de regering op basis van de gegeven punten. Verder zal het volk gerapporteerd moeten worden over de te ondernemen stappen en hoe de voortgang op nationaal niveau moet geschieden.

Bijdrage Suriname, voorzitter Simons:

We have explored the connections and intersections of climate change impact and adaptation and disaster risk reduction, but the disaster risk is wider than that of course. We also have manmade disasters and natural disasters not related to climate.

I would like to emphasize legislation with regard to the budget for disaster preparedness in our countries, especially the smaller and low income countries. National funds to buffer financial impacts and legislation and budget on the prevention of manmade disasters in the first place. For example in the legislation of our sovereign wealth fund, we had to include an exception for disasters and then had to discuss what criteria we would use for the definition of a national disaster in economic terms, related to GDP. These are issues that parliaments face in their legislative work.

Another issue is that nationally our Governments try to support citizens, but when a very big disaster strikes what happens THEN? Parliaments and governments have the obligation to prepare for disasters and try to prevent them wherever possible.

But what do we do on an international level?

Is there any regional or international special fund in case one or more countries are confronted with a disaster they simply are not able to deal with on a national level? We

have seen what happened in Puerto Rico, other islands when hurricanes virtually destroyed whole countries last year. What will happen to them if in 2018 they face the same strong hurricanes?

Shouldn't we establish a regional or international fund to assist countries in this type of dire situation where economic recovery will not be funded by humanitarian aid.

Bijdrage Suriname, lid Waterberg:

Onze regio, de Americas, wordt geclassificeerd als te zijn de longen van de wereld, vanwege de bijdrage die onze landen leveren bij de CO2 reductie. Aan de andere kant zien we dat juist onze landen het zwaarst te lijden hebben onder de effecten van klimaatverandering.

Mijn vraag is daarom, bestaat er een platform van onze landen om gezamenlijk de onderhandeling te voeren met de rest van de wereld, opdat zij meehelpen bij de financiering van de te maken kosten door onze landen om te zorgen dat de negatieve impact op onze samenleving vanwege de rampen a.g.v klimaatverandering te verminderen?

Session 3: Disaster risk reduction, climate change adaptation and the Paris Agreement

Cayetano Casado

Alma Pérez

This session will present the links between the disaster risk reduction agenda and climate change adaptation in the Nationally Determined Contributions (NDCs) under the Paris Agreement and identify ways parliamentarians can accelerate their implementation within their legislature. The importance of gender responsive measures within this agenda will also be highlighted.

In het jaar 2015 heeft de wereld een weg geëffend voor een overgang naar een koolstofarme, klimaatbestendige samenleving en economie, waarbij landen gemeenschappelijke doelen nastreven rekening houdend met nationale omstandigheden. De aanpassing aan de klimaatverandering is een hoofddoel geweest van de drie agenda's die na 2015 volgen. Artikel 7 van de Parijs overeenkomst handelt over de aanpassing en artikel 8 over de schade en het verlies dat door de natuurrampen is aangericht.

Enkele uitdagingen op basis van wettelijk kader zijn: versterking van bestaande wetgeving (de meeste landen hebben de wettelijke basis). Verankering van

klimaatveranderingsaspecten in meerdere, bestaande (of nieuwe) sectorale wetten en beleid, landgebruik en landentitels, beschermde gebieden, op ecosystemen gebaseerde aanpassing en rampenrisico. Verschillende Latijns - Amerikaanse landen hebben wetgeving aangenomen met betrekking tot klimaatverandering. Enkele zijn Mexico, Peru, Bolivia en Colombia.

De regionale samenwerkingscentra (RCC's) van het UNFCCC ondersteunen de overheden en wel op de volgende gebieden:

- Inzicht in verdragen en onderhandelingen
- Klimaatveranderingstechnologie voor mitigatie en adaptatie
- Faciliteren van financiële en / of technologische ondersteuning
- Verbetering van de coördinatie van actie in verband met klimaat
- Goede voorbeelden en / of kennisuitwisseling bevorderen
- Het betrekken en mobiliseren van belangrijke actoren (bijvoorbeeld particuliere investeerders)

De UN vrouwenorganisatie heeft gekeken naar genderaspecten bij rampen en hoe het beleid daarop af te stemmen.

Gebleken is, dat zeker 60% van moedersterfte gebeurt tijdens de humanitaire noodsituaties en dat dat alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes een hoogte bereiken in rampsituatie.

Vrouwen en meisjes hebben verschillende behoeften en worden op een andere manier getroffen op basis van de genderrollen en discriminatie waaraan ze normaal al aan blootstaan. Het is dus belangrijk, dat speciale aandacht wordt geschonken aan zowel de extra risico's die vrouwen lopen in deze omstandigheden als aan de specifieke rol die ze kunnen vervullen tijdens rampsituaties maar ook bij preventieve actie. Hun deelname in elke fase van rampenbeheersing moet worden gegarandeerd.

Om landen te ondersteunen bij het operationaliseren en realiseren van de genderverplichtingen in het Sendai-raamwerk voor rampenrisicovermindering, stelt het GIR-programma (Gender Inequality of Risk) de volgende inclusieve aanpak voor:

- Versterking van het leiderschap van vrouwen in DRR (Disaster Risk Reduction)
- Bevorderen van gender-responsief risicobeheer
- De genderdimensies van risico's begrijpen
- Versterken van het vermogen van vrouwen om te reageren en te herstellen.

Er zijn 5 belangrijke acties om gender te integreren in noodsituaties:

1. Het verzamelen van gegevens
2. Het identificeren van vrouwelijk leiderschap
3. Het bevorderen van de participatie van vrouwen en vrouwenorganisaties

4. Het zorgen voor een gender-mechanisme op lokaal niveau
5. Het versterken van de opleiding en capaciteitsopbouw.

De VN -vrouwenorganisatie (UN-Women) reageert op LAC-noodsituaties (Latin-America and the Caribbean) door op diverse gebieden vrouwen te ondersteunen in hun respons, bescherming en andere aspecten.

Suriname, voorzitter Simons:

Het is belangrijk om bij rampen rekening te houden met de impact op groepen zoals vrouwen en andere specifieke groepen.

"I see that ParlAmericas has prepared a document on the tool of intersectionality with which we can recognize the effect of different social factors as gender race class and more, have on vulnerability of different groups and the different way disasters will impact these groups. This can also guide us in the adjustment of programs as to cater to the specific needs and the special situations of these groups before disaster strikes".

Session 4: Dialogue on the experiences and lessons learned by civil society in the implementation of disaster risk reduction and climate change adaptation plans

María Bastías

This session will present civil society organizations' experiences with the implementation of the Hyogo Framework and the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction, and explore strategies through which civil society organizations can work jointly with parliamentarians to advance national agendas

GNDR "(The Global Network of Civil Society Organizations for Disaster Reduction)" is een wereldwijde netwerk ter ondersteuning van het maatschappelijk middenveld en die zich gericht heeft op rampenrisicovermindering binnen de samenlevingen.

Deze organisatie is het grootste initiatief om de percepties van mensen vast te stellen in gemeenschappen overal in de wereld.

Zowel nationaal als wereldwijd wordt er naar de risico's gekeken om een baseline vast te stellen voor de monitoring van de ontwikkelingen na 2015.

Risicodrijvers worden geassocieerd met niet-duurzame ontwikkelingspatronen, die de natuurlijke hulpbronnen degraderen, belangrijke sociale groepen uitsluiten en verdringt de armsten naar plaatsen die in feite niet bewoonbaar zijn.

Vergrote rampenrisico's en genderongelijkheid zijn beide het product van slecht doordachte ontwikkelingspatronen. Ongelijkheid in zijn algemeenheid is een sociale, culturele en historische constructie, beïnvloed door een ongerechtvaardigde economische verdeling en het gebrek aan kansen voor een deel van de bevolking, met etnische, leeftijds- en territoriale kenmerken. Genderongelijkheid verwijst specifiek naar de relatie tussen mannen en vrouwen; geslachtgebonden rollen, toestand en positie in de maatschappij en verdeling van arbeid.

Ongelijkheid komt tot uiting in ongelijke toegang en controle over middelen, in de ongelijke participatie en invloed in besluitvorming tussen mannen en vrouwen of tussen uitgesloten groepen en de rest van de samenleving. **Kwetsbaarheid voor rampen hangt dus nauw samen met ongelijkheid in de samenleving. Genderongelijkheid vergroot de kwetsbaarheid van vrouwen en hun blootstelling aan rampenrisico's.**

Zie documentatie voor detail informatie.

Session 5: Dialogue on case studies and legislation on disaster risk reduction

Darcy De Los Santos

Máxima Apaza

Bridgid Annisette - George

In this session, examples of legislations on disaster risk reduction will be presented to generate a dialogue around the similarities and differences of national regulatory frameworks. Likewise, in this session parliamentarians will reflect on the current status of disaster risk reduction and adaptation systems in their countries.

Uruguay heeft door de jaren heen een goed klimaat gekend. Toen klimaatverandering een internationale topic werd had Uruguay er nog geen last van. Dat is nu veranderd. Wij zijn zeer kwetsbaar geworden met een grote variaties in weer, door de klimaatverandering. Sommige indicatoren zijn een grote zorg, vooral omdat het waterniveau aan het veranderen is. We moeten bij deze de ijsskoude Atlantische kustlijn in de gaten houden, die aan grote verandering onderhevig is. De samenleving wordt gewaarschuwd om daar geen woningen op te zetten. Dit betreft dus de ruimtelijke

ordening. Wat water betreft hebben we in 2009 een transformatie ondergaan en in 2017 de wet gewijzigd om water te garanderen voor de hele bevolking en niet alleen voor de elite en de bedrijven. We hebben een wet tegen klimaatverandering aangenomen. Dit was eerder geprobeerd, maar het was heel moeilijk om dat te doen.

Bolivia werd door klimaatverandering geconfronteerd met grote productieverliezen. Toen we een grote droogte hadden, bouwden we een sleepbrug en creëerden we korte doorsneden door de vele krekten. We waren gewend om in de omgeving van al deze krekten te leven. Maar nu hebben we vanwege de vele overstromingen door de jaren heen beleid moeten maken. Er is dan ook beleid gekomen op het gebied van de woningbouw vanwege de manier waarop de mensen leefden. Alle ministers waren verplicht een bijdrage aan dit beleid te leveren, zodat anderen op het platteland niet veel hoeven te lijden. Kinderen mannen en vrouwen, hebben door de jaren heen veel last gehad van de klimaatverandering. Dit alles heeft geleid tot een besluit dat het parlement had genomen om de president te spreken over dit probleem dat de mensen van het platteland hadden. Hij heeft gehoor gegeven en besloten beleid te maken over dit probleem. De president heeft nu de 10 geboden voor Bolivia gecreëerd, zodat onze broeders en zusters van het platteland niet alleen hoeven te lijden.

1. Als we de aarde willen redden om het leven en de mensheid te redden, zijn we verplicht om het kapitalistische systeem te beëindigen.
2. Om de oorlog te voorkomen, omdat de mensen zelf niet winnen in een oorlog. De miljoenen dollars die voor oorlog worden gebruikt, moeten gericht zijn op het herstellen en genezen van Moeder Aarde, die gewond is geraakt door de klimaatverandering.
3. Een wereld zonder imperialisme noch kolonialisme. Onze relaties moeten georiënteerd zijn op het complementariteitsprincipe en rekening houden met de grote asymmetrieën die familie aan familie, land tot land en continent tot continent bestaan.
4. De kwestie van water, dat als een mensenrecht zou moeten worden gewaarborgd om privatisering ervan in weinige handen te voorkomen, aangezien water leven is.
5. We moeten het energie debacle beëindigen.
6. In relatie tot de Moeder Aarde behandelt het kapitalistische systeem de Moeder Aarde als een grondstof, wie kan zijn eigen moeder privatiseren, huren of leasen? Ik stel voor, dat we een internationale beweging organiseren ter verdediging van Moeder Natuur, om de gezondheid van Moeder Aarde te herstellen en een harmonieus en verantwoordelijk leven met haar te herstellen.
7. De basisdiensten moeten blijvend zijn, of het nu gaat om water, elektriciteit, onderwijs of gezondheid, als mensenrechten in aanmerking moeten worden genomen.
8. Om te consumeren wat nodig is, geef prioriteit aan wat we lokaal produceren en consumeren, eindconsumentisme, decadentie en luxe.

9. De diversiteit van culturen en economieën bevorderen. In eenheid leven met respect voor onze verschillen, niet alleen fysiek, maar ook economisch, door middel van economieën beheerd door de gemeenschappen en hun verenigingen.
10. Als laatste punt stellen we voor om goed te leven, niet beter te leven ten koste van een ander, een levende bron gebaseerd op de levensstijl van onze volkeren, de rijkdommen van onze gemeenschappen, vruchtbare landen, water en schone lucht.

De president heeft nu elke 1ste dinsdag van de maand ruimte gecreëerd in zijn agenda, voor alle parlementsleden om nationale problemen te bespreken en elke donderdag komen de parlementariërs samen met de ministers bijeen om actuele zaken te bespreken en af te handelen. Aan het eind van het jaar is er een evaluatie.

Trinidad & Tobago is een tweelingeiland. Tussen 2010 en 2014 hebben ze vooruitgang geboekt met het mainstreamen van rampenrisicobeheer in al de sectoren. De realiteit is dat de kwetsbaarheid zowel mannelijk als natuurlijk is. Maar dit verandert niets, omdat ze nog steeds in de orkaangordel zitten. Zij zijn zeer gevoelig voor overstromingen en aardbevingen, terwijl hun economie juist gebaseerd is op olie en gas. Zo hebben ze de dreiging van de zee en kust van de stijgende zeespiegel.

Over het algemeen hebben ze een zwak regelgevingskader. Wat betreft de beperking van het risico op rampen, terwijl ze dat wel doen, hebben ze niet één wet, die de hele cyclus van rampenbeheer behandelt. Ze hebben een overvloed aan wetten, die deze verschillende aspecten van deze cyclus behandelen. In essentie is alles geschreven in hun grondwet en in termen van respons, waarop veel van de post-2015 respons op rampenvermindering is gebaseerd. Als er wordt gekeken naar hun wettelijk kader wat betreft de natuurrampen, hebben ze de wet voor rampenmaatregelen sinds 1978. Het gaat dus vooraf aan het sendai-raamwerk. Deze wet houdt dus rekening met prompt snelle maatregelen om rampen te voorkomen. Zo kan de president van het land direct ingrijpen en acties ondernemen als het land getackeld wordt door een natuurramp. Als de president een getroffen gebied verklaard tot rampgebied, kunnen er direct maatregelen worden getroffen om de gevolgen van de ramp direct te verlichten. Mensen in deze gebieden kunnen dan een vergoeding krijgen van de Staat voor de schade die is aangericht door deze natuurrampen. Het biedt dus immuniteit voor mensen, die onder de wet gezag uitoefenen.

Hun leger is zodanig ingesteld, dat er bij de kustwacht een oplettendheid wordt geëist en dat ongeacht de ramp er direct ingegrepen kan worden. De politie en aanvullende autoriteiten die onder de relevante wetgeving vallen, reageren gelijk op elke vorm van opstand en verstoring tijdens deze rampen. Gesproken over mitigatie en de preventie, hebben ze enkele wetgevingsoorten als creatief gebruikt. Zo hebben ze de wet op het milieubeheer, die een autoriteit opricht. Die autoriteit handelt niet alleen over noodsituaties, maar ook op paraatheid. Volgens de wetgeving hebben ze actieve regels voor de beheersing van geluidshinder en regels voor waterverontreiniging. Zo hebben ze ecologische kwetsbare gebieden en soorten verklaard. Hier hebben ze te maken met

luchtverontreiniging en is er reeds een ontwerp voor de regeling van afvalbeheer ingediend. Ze hebben 14 lokale autoriteiten die actief zijn op Trinidad en in Tobago is het parlement actief. Deze lokale autoriteiten hebben te maken met een breed scala aan openbare diensten, van basisgezondheidszorg tot onderwijs en interne veiligheid. In feite zijn de lokale autoriteiten de eerste respondenten wanneer de rampen zich voordoen.

Zo hebben ze nog vele andere wetten, die inspelen op al deze natuurrampen waarmee ze al jaren te kampen hebben.

zie documentatie

Field Visit

Representative, National Civil Protection System of Panama, SINAPROC

María Bastías, GNDR

Through this interactive field activity, parliamentarians will learn about the relationship between exposure, vulnerability, sources of risk and actions to promote integral disaster risk reduction, and the role of local organizations and civil society in reducing disaster risk.

Vanaf 9 uur veldbezoek. Naar twee verschillende lokaties waar overstroming is geweest.

Lokatie I. Eén aan een rivier, die door zware regens sterk buiten de oevers is getreden, ongeveer zoals in Suriname. Echter was de stijging van het water hier heel snel. Mensen hebben te dicht bij de rivier gebouwd, want deze overstromingen waren bekend. Vroeger minder vaak.

Lokatie II

Dorpje aan zee. Door bepaalde omstandigheden was er een vloedgolf en daardoor is het dorp overstroomd. Daarna is er een kleidam gebouwd.

Session 6: Dialogue on Parliamentary actions to support the implementation of disaster risk reduction measures and the development of the new Parliamentary Protocol for Disaster Risk Reduction

Pilar Moraga

In this dialogue session, parliamentarians will review and present accounts of legislative actions that promote and facilitate the implementation of disaster risk reduction measures, and provide input for the ParIAmericas-UNISDR new parliamentary protocol for disaster risk reduction and adaptation for the hemisphere

Dit was een sessie om een regionaal parlementair protocol te ontwikkelen.

Enkele onderwerpen die aan de orde kwamen:

1. bewustwording van parlement, overheid, districtsleiding, private sector en de samenleving in het algemeen over de mogelijke rampen en wat in grote lijnen zou kunnen worden overwogen om weerbaar te zijn of zelfs preventief te werken. Hiervoor moeten sessies worden gehouden, waarin evaluatie van vroegere rampen ook aan de orde is en wordt bekeken welke delen van de gemeenschap werden getroffen en hoe.
 - a. **Uit deze exercities moeten risicokaarten worden gemaakt, zodat iedereen duidelijk kan zien welke risico's er in de verschillende delen van het land zijn. Het gaat hierbij niet alleen om natuurrampen maar ook risico op rampen, die te maken hebben met menselijke activiteit (bijvoorbeeld als elektriciteit in grote gebieden langere tijd uitvalt).**
2. Het stimuleren dat er door overheid en private sector **actieplannen** worden gemaakt, om risico's op rampen te verminderen of de impact te verminderen ingeval ze onvermijdelijk zijn. Er wordt gesproken over nationale, regionale en lokale plannen.
3. **wetgeving voor preventie** en ook voor ondersteuning van de instituten die moeten reageren op rampen zoals nationale rampen coördinatiecentra
4. Budgetten voor rampen zoals rampenfondsen, nationale verzekeringen of publieke fondsen
5. **Wetgeving voor ruimtelijke ordening, die beter is afgestemd op bescherming tegen rampen** of voorkomen daarvan door burgers te stimuleren bepaalde gebieden niet te gebruiken voor bewoning of economische activiteit (kust, rivieroever etc)
6. Wetgeving en vrijwillige overeenkomsten voor het hebben van een **voedselbuffer**, waardoor voor enkele weken of maanden voedsel in het land aanwezig is

7. **Lokale gemeenschappen bewust maken over lokale risico's en de** gemeenschap zelf te laten nadenken over de wijze waarop ze zichzelf kunnen helpen in geval van rampen.

Suriname: Slotopmerkingen van voorzitter Simons, in hoedanigheid van vicevoorzitter van the Climate Network van ParlAmericas

We have come to the end of two days of active learning and discussions. We have now finished our conclusions and have presented points on how to proceed on disaster risk reduction in our countries and in the region, how to work with government and non-government actors to become better prepared should disaster strike and even how to prevent certain types of disasters.

On behalf of ParlAmericas Climate network and UNISDR I thank you for your active participation. We are convinced that you will go home and promote the work on disaster risk reduction while raising awareness on the importance of the participation of different community groups in the development of programs.

We encourage you to report back on any activity that will result from your efforts to improve the disaster preparedness in your country.

Have a pleasant evening and a safe flight home.

THEME

Disaster Risk Reduction and Climate Change Adaptation

LOCATION

Panama City, Panama

DATE

February 22-23 2018

PARTICIPANTS

23 parliamentarians from 16 countries, 4 international organizations specialists and 1 network of civil society organizations

This activity aligned with SDGs 1, 5, 9, 11 and 13.

DIALOGUE ON DISASTER RISK REDUCTION

#ParlAmericasCC #Switch2Sendai

This activity was organized by the [ParlAmericas Parliamentary Network on Climate Change](#) in collaboration with the [United Nations Office for Disaster Risk Reduction \(UNISDR\)](#). It convened parliamentarians from across the Americas and the Caribbean with representatives from civil society and international organizations in dialogue sessions and a field visit to exchange good practices and promote risk-informed decision-making and legislation for disaster risk reduction and climate change adaptation.

This dialogue builds on a Cooperation Agreement and marked the first activity of a joint work plan between ParlAmericas and the UNISDR to develop a new Parliamentary Protocol on Disaster Risk Reduction and Adaptation that will serve as a guide for parliaments in the hemisphere to align legislative work on disasters to the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction.

The dialogue was opened by Member of the National Assembly **Javier Ortega** (Panama), President of the ParlAmericas Parliamentary Network on Climate Change; Member of the National Assembly **Mariela Vega** (Panama); **Karine Asselin**, Ambassador of Canada to Panama; and **Raúl Salazar**, Head of the UNISDR Regional Office for the Americas. **Dr. Jose Di Bella**, Climate Change Program Manager, then introduced the dialogue by describing its linkages to the principles of the [ParlAmericas Climate Change and Sustainability Program](#).

Member of the National Assembly **JAVIER ORTEGA** (Panama), President of the ParlAmericas Parliamentary Network on Climate Change

"As parliamentarians, we have the critical responsibility to advance this agenda and take measures that support disaster risk reduction commitments in national policies, action plans, programs and budgets at all levels, as well as examine the relevant legal frameworks. The meeting represents a decisive step on the path that ParlAmericas, together with the United Nations Office for Disaster Risk Reduction have established to promote parliamentary actions aimed at reducing the causes of vulnerability in our countries, cities, and communities."

"Canada stands in solidarity with the many countries affected by disasters, recently announcing support for reconstruction and climate resilience efforts in the Caribbean region over the next five years. This pledge will help national governments build back better and strengthen national adaptation capacities."

KARINE ASSELIN,
Ambassador of
Canada to Panama

Member of the
National Assembly
MARIELA VEGA
(Panama)

FIVE PRINCIPLES OF THE PARLAMERICAS CLIMATE CHANGE PROGRAM

1. Climate Science for Parliamentarians
2. Alignment to International Frameworks
3. Alliances and Partnerships
4. Active Field Engagement
5. Gender Inclusive Dialogue and Action

"The incorporation of disaster risk management into development planning can reverse the current trend of increasing impacts of disaster events. More than two-thirds of the world's population will live in cities before the year 2050, and if countries act decisively, lives can be saved and assets protected. However, many nations do not have the tools, experience or mechanisms to incorporate disaster risk reduction into their investment decisions. Parliaments understand the importance of supporting, through legislative work, the commitments of their governments and international organizations in disaster risk reduction and climate change adaptation. "

THE SENDAI FRAMEWORK FOR DISASTER RISK REDUCTION:

The Sendai Framework was adopted by UN Member States on 18 March 2015 at the Third UN World Conference on Disaster Risk Reduction in Sendai City, Miyagi Prefecture, Japan.

The Sendai Framework is a 15-year, voluntary, non-binding agreement which recognizes that the State has the primary role to reduce disaster risk but that responsibility should be shared with other stakeholders including local governments, the private sector and other stakeholders. It aims for the substantial reduction of disaster risk and losses in lives, livelihoods and health and in the economic, physical, social, cultural and environmental assets of persons, businesses, communities and countries.

RAUL SALAZAR, Head
of Regional Office,
United Nations Office
for Disaster Risk
Reduction - The
Americas

"The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction is explicit in mentioning the role of parliamentarians in promoting institutional debates that allow the elaboration and incorporation of disaster risk reduction in national and local legislative frameworks. This event seeks to advance the role of parliamentarians in disaster risk reduction at the regional level while strengthening the contributions of parliamentarians of the region at the global level."

BASIC CONCEPTS OF DISASTER RISK REDUCTION AND CLIMATE CHANGE ADAPTATION

The first session of the dialogue, led by **Pilar Moraga**, Professor at the [Centre for Environmental Law at the University of Chile](#), introduced participants to the institutional framework, economic instruments and principal actors involved in disaster risk reduction and provided an overview of climate change laws in different countries across Latin America and the Caribbean.

Professor Moraga highlighted the critical role of parliamentarians in creating social and political consensus around disaster risk reduction policies and strategies, in promoting policy stability for maintained progress on this agenda, and in enabling legislation to facilitate related financial investments.

“Planetary warming exacerbates the risks of disasters, especially in vulnerable countries. Disaster risk reduction requires that national and local regulations look at prevention in the long-term perspective and strengthen the population's capacities to face the new challenges adequately to build a more resilient society for future generations.”

PILAR MORAGA, Professor,
Centre for Environmental
Law and Principal
Researcher, [Centre for
Climate Science and
Resilience, University of Chile](#)

For more information related to the work of the PNCC, contact the
ParlAmericas Climate Change Program:
parlAmericascc@parlAmericas.org

THE SENDAI FRAMEWORK FOR DISASTER RISK REDUCTION 2015-2030

The second session of the dialogue, led by **Raúl Salazar**, Head of the UNISDR Regional Office for the Americas, presented the goals, objectives, priorities for action, and principles of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction, and their relationship with the sustainable development and climate change adaptation agendas.

Mr. Salazar described the importance of integrating disaster risk reduction into sustainability planning and of addressing climate change as one of the drivers of disaster risk. Participants then considered ways in which national parliaments can support the integration of disaster risk reduction measures in consultations, legislative actions, national budgets and oversight of government programs.

This dialogue focused on the importance of developing and strengthening, as appropriate, mechanisms to periodically assess and publicly report on national and local disaster reduction plans; and of promoting public scrutiny and parliamentary debates on related progress in addressing vulnerability and advancing disaster risk reduction measures.

Priorities for Action of the Sendai Framework

DISASTER RISK REDUCTION, CLIMATE CHANGE ADAPTATION AND THE PARIS AGREEMENT

The third session of the dialogue focused on linkages between the disaster risk reduction agenda and Nationally Determined Contributions (NDCs) of countries under the Paris Agreement, and the importance of gender responsive measures.

Cayetano Casado, Regional Specialist for Latin America and the Caribbean in the [NDC Partnership](#), [UNFCCC Regional Collaboration Centre - Panama](#), explained the process to formulate and implement National Adaptation Plans (NAPs) and provided a broad overview of approaches to integrate adaptation, sustainable development and disaster risk reduction in public policy. He emphasized that the adaptation agenda currently faces challenges that require embedding of climate change considerations into various existing (or new) sectoral laws and policies to advance adaptation planning at the national and subnational levels.

"The Latin America and the Caribbean region is very vulnerable to the impacts of climate change and it recognizes the importance of adapting to these impacts to achieve the preservation of the development gains obtained in recent decades and to ensure sustainable development of communities and nations in the future. The NDC Partnership is here to assist countries to accelerate the achievement of the NDC's through the facilitation of technical and financial support, knowledge management and learning."

CAYETANO CASADO,
Regional Specialist for
Latin America and the
Caribbean, NDC
Partnership, UNFCCC
Regional Collaboration
Centre Panama

Alma Perez, Regional Advisor on Peace and Security and Humanitarian Action at [UN Women](#), in turn, described how UN Women is working to strengthen community resilience to natural hazards in a changing climate by addressing gender inequality that exists in disaster situations, both in terms of impacts, and in the response and recovery of women, men, girls, and boys. Ms. Perez explained that all forms of violence against women and girls reach peak levels in disaster situations and highlighted the differentiated impacts of disasters on women based on gender roles.

To operationalize and achieve the gender commitments under the Sendai framework, Ms. Perez urged national parliaments and governments to: strengthen women's capacity to respond to and recover from disasters, promote women's leadership and participation in decision-making on disaster risk reduction, and conduct analyses to better understand the gendered dimensions of risk and corresponding measures to reduce and manage these risks.

ALMA PEREZ,
Regional Advisor on Peace and
Security and Humanitarian
Action, UN Women

"The lack of access to information and resources place women in a situation of particular vulnerability to natural disasters. Effective prevention and response require normative frameworks to make visible the voices of women, ensure their protection, recognize their leadership and include them as an active part in disaster risk reduction and recovery initiatives."

EXPERIENCES AND LESSONS LEARNED BY CIVIL SOCIETY IN THE IMPLEMENTATION OF DISASTER RISK REDUCTION AND CLIMATE CHANGE ADAPTATION PLANS

The fourth session of the dialogue was led by **María Bastías**, Regional Coordinator for the [Global Network of Civil Society Organizations for Disaster Reduction](#) who shared civil society experiences with the implementation of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction, and its predecessor Hyogo Framework.

In her exchange with parliamentarians, Ms. Bastías also reflected on the importance of collecting frontline perceptions held about disaster risk and related challenges, as experienced by individuals at the local community level, to inform improved public education campaigns, agricultural techniques, investments in infrastructure and major emergency response systems. This spurred a discussion on ways in which parliamentarians can work with civil society to assist in reducing the underlying causes of vulnerability that elevate levels of risk in communities – most notably in urban areas where 80% of the hemisphere's population resides.

"The links and commitments of CSOs at the local level generate advantages that contribute to achieving a greater impact on the implementation of the Sendai Framework in local communities. The alliance with key actors, such as Parliamentarians, can contribute to putting frontline voices of risk in decision-making spaces, and systematically incorporate local realities in legislative work. There will be no resilient Nations without resilient communities."

MARÍA BASTÍAS,
Regional Coordinator for
Latin America and
Caribbean, [Global
Network of Civil
Society Organizations
for Disaster Reduction](#)

CASE STUDIES AND LEGISLATION ON DISASTER RISK REDUCTION

The fifth session of the dialogue was led by Speaker of the House of Representatives **Bridgid Annisette-George** (Trinidad and Tobago), Member of the Chamber of Representatives **Darcy De Los Santos** (Uruguay), and Senator **Máxima Apaza** (Bolivia), who explored similarities and differences in national regulatory frameworks for disaster risk reduction.

The panelists presented on the current status of disaster risk reduction and adaptation legislation in their countries, and shared personal experiences on effective practices and community engagements to strengthen disaster risk reduction governance and local institutions. For example, in the case from Trinidad and Tobago, Speaker **Hon. Annisette-George** presented the legal framework in her country that regulates disaster risk reduction, including a wide range of thematic laws, such as the Disaster Measures Act, the Municipal Corporations act, the Regional Health Authorities Act and the Water and Sewage Act. The presentation fostered an engaged discussion on parliamentary work to address legislative gaps to strengthen national disaster risk reduction capabilities.

In the course of this discussion, Senator **Máxima Apaza** (Bolivia) made a notable emphasis on the role of traditional knowledge and local practices as critical knowledge systems that can inform legislation and national policies.

Member of the
Chamber of
Representatives
**DARCY DE LOS
SANTOS**
(Uruguay)

"The smaller the community, the easier it is for governance to be effective and to promote the participation of civil society. The State is the guarantor of the resources for risk reduction and involving civil society organizations contributes an element of social control to the distribution of these resources. Allowing transparent access to disaster risk reduction planning to make informed and inclusive decisions is less expensive than later rebuilding homes or infrastructure built in high-risk areas due to poor decisions. In each parliament we must be attentive to what society demands."

"Not only one country suffers the effects of global warming, but several countries do, in one way or another, and we need to work without seeing the political colors, without seeing the political acronym, we need to see from the human point of view, which is important to collaborate, we are working along this line of thinking in Bolivia, within the legislature, the executive and social organizations."

Senator
MÁXIMA APAZA
(Bolivia)

"As legislators, in our communities we must lead our constituents in the identification of the relevant threats, educate our constituents about their role in minimizing the occurrence of threats and organize our constituents to be responsive to the impacts of threats. In our legislatures, we must advocate that all laws and policies are premised on and promote resilience and ensure that our budgets are adequately financed to support and oversee executive actions for compliance with Risk Reduction Management."

Speaker, **Hon. BRIDGID
ANNISETTE-GEORGE**
(Trinidad and Tobago)

COASTAL CLIMATE RISK IN AN URBAN CONTEXT

To further explore the role of local and civil society organizations and promote an integral view of disaster risk reduction, a field visit and briefing activity was organized with experts from the [National Civil Protection System of Panama \(SINAPROC\)](#).

This activity provided parliamentarians with an opportunity to observe different dimensions of climate risk in an urban coastal community site and relate these to concepts discussed in the earlier sessions of the dialogue, as well as their own experiences with disaster risk assessments in their countries.

The onsite briefing and discussion focused on the diverse impacts of climate change on local communities, potential adaptation options, and the relationship between national-level legislation, urban planning regulations and disaster risk management systems.

Parliamentarians reflected on different types of climate and disaster risks in their communities, and the possible impacts of climate change on coastal communities within their respective countries.

"The knowledge that I have obtained through this conference will impact my work so that I can bring what I learned to Parliament so that we can start to implement improvements to our National disaster reduction and relief protocols."

Member of
Parliament **DAN
RUIFY** (Canada)

"The most important thing is that public policies integrate climate change and adaptation strategies in countries like ours, where climate variability affects communities. The Sendai Framework gives us four priorities: knowing the risk, governance, investment and preparing for the response. It is important that our authorities understand these concepts and know that empowerment is the basis of good preparedness and response to disasters. Therefore we must call for laws that align with the conceptual framework of disaster risk reduction."

REYES JIMENEZ,
National Coordinator
of Disaster Risk Unit,
SINAPROC

PARLIAMENTARY ACTIONS TO SUPPORT THE IMPLEMENTATION OF DISASTER RISK REDUCTION MEASURES AND THE DEVELOPMENT OF A NEW PARLIAMENTARY PROTOCOL FOR DISASTER RISK REDUCTION

In this closing session of the dialogue, participants broke into working groups to review and present on concrete legislative actions that can be taken to promote and facilitate the implementation of disaster risk reduction measures.

These have informed a matrix of parliamentary actions that contribute to the four priorities of the Sendai Framework that can be downloaded [on the Climate Change Program Section of the ParlAmericas website](#).

Through this discussion, participants also provided inputs to the new Parliamentary Protocol on Disaster Risk Reduction and Adaptation for the hemisphere that is being developed by ParlAmericas and the UNISDR.

Find ParlAmericas on [iTunes](#) and [Google Play](#) to listen to podcasts of the keynote address and some of the expert presentations, as well as presentations from past gatherings held across the hemisphere.

Matrix of Parliamentary Actions to support the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction

Sendai Framework for Disaster Risk Reduction Priorities for Action			
Priority 1 Understanding Disaster Risk	Priority 2 Strengthening disaster risk governance	Priority 3 Investing in disaster risk reduction for resilience	Priority 4 Enhancing disaster preparedness and "build back better" in recovery, rehabilitation and reconstruction
Request disaster risk assessments from local government or relevant ministries to inform response measures. Advocate for these assessments to apply an intersectional gender lens in order to analyze differential capacities and needs	Monitor and ensure mainstreaming disaster risk is considered in all sectoral legislation, programs and policies	Promote investments in disaster risk assessments undertaken by local organizations, academic institutions and local governments	Review spending on reconstruction programs and plans
Encourage local organizations and institutions to build knowledge on disaster risks, share experiences, lessons learned and good practices in the community to reduce risk	Visit local organizations working on disaster risks reduction and request local briefings and dialogues to inform your work. Ensure grassroots women's organizations are represented and that their perspectives are included in all dialogues	Seek resources – including financial – to be allocated at all levels of administration to develop and implement disaster risk measures.	Request reports and information from local government or relevant ministries on disaster preparedness and contingency policies, plans and programs
Communicate local disaster risk to national governments, citizens and local institutions	Strengthen when possible mechanisms to assess and publicly report on investments, expenses and progress reports on disaster risk measures	Promote disaster risk assessments into land use regulations and legislation that influences urban planning	Promote in your district regular disaster preparedness, response and recovery exercises
Review and study disaster losses in your district or city, and the impacts on different sectors of the population and the environment	Involve local community representatives in decision-making processes and decision making on any disaster risk reduction discussions, including women and traditionally marginalized groups in a meaningful way	Promote legislation that creates incentives for the private sector to develop micro insurance programs for small businesses in urban and rural contexts	Strengthen women's representation and involvement in recovery planning / decision making through inclusion in public forums or dialogues during post disaster recovery and reconstruction processes
Promote use of risk maps and visual tools to communicate to the general public and communities about local risks, including use of data from community mapping that captures gender specific capacities, vulnerabilities, management procedures	Develop legal frameworks where appropriate, that ensure participation and inclusion of all stakeholders	Review health legislation to mainstream disaster risk management planning into infrastructure and primary health services, and women's & children's access to health services during disaster recovery and reconstruction stages	

PARLIAMENTS IN ATTENDANCE

ANTIGUA AND
BARBUDA

ARGENTINA

BOLIVIA

CANADA

CHILE

CUBA

GUATEMALA

HONDURAS

MEXICO

NICARAGUA

PANAMA

SAINT KITTS AND
NEVIS

SAINT LUCIA

SURINAME

TRINIDAD AND
TOBAGO

URUGUAY

This meeting was made possible with the generous support of the United Nations Office for Disaster Risk Reduction (UNISDR) and the Government of Canada through Global Affairs Canada.

Canada

International Secretariat of ParlAmericas
710—150 Wellington St., Ottawa, Ontario, K1P 5A4 Canada
Telephone: +1 (613) 594-5222 | Fax: +1 (613) 594-4766
www.parlAmericas.org | info@parlAmericas.org

PARLAMERICAS

ParlAmericas is the institution that promotes **PARLIAMENTARY DIPLOMACY** in the **INTER-AMERICAN SYSTEM**

ParlAmericas is composed of the **NATIONAL LEGISLATURES** of the member States of the OAS from North, Central and South America and the Caribbean

ParlAmericas facilitates the exchange of parliamentary **BEST PRACTICES** and promotes **COOPERATIVE POLITICAL DIALOGUE**

ParlAmericas mainstreams **GENDER EQUALITY** by advocating for women's political empowerment and the application of a gender lens in legislative work

ParlAmericas fosters **OPEN PARLIAMENTS** by advancing the principles of transparency, accountability, citizen participation, ethics and probity

ParlAmericas promotes policies and legislative measures to mitigate and adapt to the effects of **CLIMATE CHANGE**

ParlAmericas works towards strengthening democracy and governance by accompanying **ELECTORAL PROCESSES**

ParlAmericas is headquartered in **OTTAWA, CANADA**